

გამოყენებული წყაროები და ლიტერატურა:

- 1 : აბდალაძე ალ., დავით აღმაშენებლის ძმის თოტორმეს გამო, ჟურნ „მაცნე“, ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიის და ხელოვნების ისტორიის სერია, N1, 1978.
- 2 : აბდალაძე ალ., სომხურ ხელნაწერთა XIV-XV საუკუნეების ანდერძების [ჰიმტაკარანების] ცნობები საქართველოს შესახებ, ძველი სომხურიდან თარგმნა, კომენტარები და შენიშვნები დაურთო ალ. აბდალაძემ, თბ., 1978.
- 3 : აბრამიშვილი გ., სტეფანოზ მამფალის ფრესკული წარწერა, თბ., 1977.
- 4 : აბრამიშვილი თ., XIII-XIV სს. დასავლურ ქართული ფული, თბ., 1959.
- 5 : აბუსერიძე ტბელი, ცხოვრება ქვითხუროისა ბასილისა, გამოსაცემად მოამზადა, გამოკვლევა და ლექსიკონი დაურთო ი. სიხარულიძემ, ბათუმი, 1981.
- 6 : აგათია სქოლასტიკოსი, იუსტინიანე მეფის შესახებ, გეორგიკა, III, ტექსტი ქართული თარგმანითურთ გამოსცა და განმარტებები დაურთო ს. ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1936.
- 10 : აკროპოლიტე გიორგი, ქრონიკები, გეორგიკა, VIII, ტექსტი ქართული თარგმანითურთ გამოსცა და განმარტებები დაურთო ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1967 .
- 11 : ალადაშვილი ნ. ვოლსკაია ან., ზემო სვანეთის კედლის მხატვრობის ძეგლები, ძმ, N 9, 1967.
- 12 : აღასანია გ., ქართველი მეფეების საგარეო პოლიტიკის ისტორიიდან XIV ს-ის I ნახევარში, „ნ. შენგელია 75“, საიუბილეო კრებული, თბ., 2008.
- 14 : ალექსიძე ზ., აბრამიშვილი გ., ქართული წარწერების კორპუსი, ფრესკული წარწერები, I, ატენის სიონი, თბ., 1989.
- 15 : ამირანაშვილი შ., ქართული ხელოვნების ისტორია, თბ., 1971.
- 16 : ანთელავა ილ., „ლევან II დადიანი“, თბ., 1990.
- 17 : ანთელავა ილ., „ისტორიათა და აზმათა“ ტექსტის დადგენისა და ინტერპრეტაციისათვის, XI-XIV სს-თა ქართული საისტორიო წყაროები, თბ., 1988.
- 18 : ანთელავა ილ., მასალები „მატიანე ქართლისაის“ ტექსტის დადგენისა და ინტერპრეტაციისათვის, XI-XIV სს, თბ., 1988.
- 19 : ანთელავა ილ., დადიანთა საგვარეულოს წარმოშობის საკითხისათვის, ჟურნ. „მნათობი“ N8, 1981.
- 20 : ანთელავა ილ., ბოცო ბასილი აღის მონასტრის აღაპებში, XI-XIVსს, თბ., 1988.

- 21: ანთელავა ილ., დადიანთა გენეალოგიიდან XIII ს-ში, ჟურნ. „დროშა“ N7, 1986.
- 22 : ანთელავა ილ., საქართველოს ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობა XI-XII სს, თბ., 1983 .
- 23 : ანთელავა ილ., დასავლეთ საქართველოს დიდებულთა აჯანყების საკითხისათვის, XI-XV საუკუნეების საქართველოს სოციალურ-პოლიტიკური ისტორიის საკითხები, თბ., 1980.
- 24 : ანთელავა ილ., ცხუმის ერისთავი ამანელის ძე, სკ, ტ, VI, თბ., 1976.
- 26 : ანთელავა ილ., ლევან II დადიანის წერილი რომის პაპს ურბან VIII-ს, ჟურნ. „ისტორია, საზოგადოებათმცოდნეობა, გეოგრაფია სკოლაში“ N1, 1967.
- 29 : ანჩაბაძე გ., შარვაშიძეთა გვარის წარმოშობის შესახებ, ქართველები და აფხაზები, ისტორია და თანამედროვეობა, თბ., 2009.
- 30 : არახამია გ., ოდიშის ერისთავთა ქრონოლოგიის საკითხისთვის, „წელიწდეული“, სძ, თბ., 2002
- 31 : არახამია გ., ცხუმის საერისთავოს ისტორიიდან, „ბედია“, ცოტნე დადიანის სახ. ჰუმანიტარულ-ეკონომიკური ინსტიტუტის ლიტერატურულ-პუბლიცისტური ჟურნალი N 6-7, თბ., 2000.
- 32 : არჩილი, გაბაასება თეიმურაზისა და რუსთველისა“, ქართული მწერლობა. ტ. VI, თბ., 1987.
- 33: ასათიანი ნ., დავით რუსუდანის ძის(ნარინი) მონღოლთა წინააღმდეგ აჯანყების საკითხისათვის, სშ. II, თბ., 2001.
- 34 : აფხაზეთი უძველესი დროიდან დღემდე, თბ., 2007.
- 35 : ახალაშვილი მ., X-XV სს წარწერები სვანეთის ჭედური ხელოვნების ძეგლებზე, თბ., 1987.
- 36 : ახალაძე ლ., აფხაზეთის ეპიგრაფიკა, როგორც საისტორიო წყარო, I, თბ., 2005.
- 37 : ახალაძე ლ., აფხაზეთის ქართული წარწერები (ოჩამჩირის რ-ნი), საქართველო, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ჟურნალი, 2, თბ., 1998.
- 39 : ბარბარო ჯოსაფატი. კეთილშობილი ვენეციელის ჯოსაფატ ბარბაროს მოგზაურობა ტანაში და სპარსეთში, XVI.-ის იტალიელი მოგზაურის ცნობები საქართველოს შესახებ, იტალიურიდან თარგმნა, შენიშვნა და საძიებელი დაურთო ე. მამისთვალაშვილმა, თბ., 1981.
- 40 : ბარნაველი ს., ქართული დროშები, თბ., 1953.

- 42 : ბაქრაძე ა., თრიალეთის და ატენის ეპიგრაფიკული ძეგლები, როგორც ისტორიული წყარო, ს. ჯანაშიას სახ. სსმ, „მომამბე“, ტ XX, B, ნაკვეთი 35, თბ., 1953.
- 43 : ბაქრაძე დ., „არქეოლოგიური მოგზაურობა გურიასა და აჭარაში“ [ქართული თარგმანი], ბათუმი, 1998.
- 44 : ბახტაძე მ., ერისთავობის ინსტიტუტი საქართველოში, თბ., 2003.
- 45 : ბერაძე თ., ოდიშის პოლიტიკური გეოგრაფიიდან, ს ი გ კ, III, თბ., 1987.
- 46 : ბერაძე თ., რაჭა ფეოდალურ ხანაში, ს ი გ კ, V, თბ., 1975.
- 48 : ბერაძე თ., ერთი საკითხი სამეგრელოს ისტორიული გეოგრაფიიდან, ს ი გ კ, II, თბ., 1964.
- 51 : ბერაძე თ., ზღვაოსნობა ძველ საქართველოში, თბ., 1981.
- 52: ბერაძე თ., ოდიშის სამთავროს რუკა არქანჯელო ლამბერტის მიხედვით, „მაცნე“ ისტორიის.... N3, 1971.
- 54 : ბერაძე ი., ჯვაროსნული ლაშქრობისა და ანტიოსმალურ კოალიციებში საქართველოს მონაწილეობის შესახებ, „მაცნე“, საზოგადოებრივ მეცნიერებათა განყოფილების ორგანო, N4, 1965.
- 55 : ბერიძე ვ., ხობის ტაძრის ისტორიისთვის, „მაცნე“, ისტორიის... N2, 1973.
- 56 : ბერიძე ვ., სამცხის ხუროთმოძღვრება, თბ., 1955.
- 57 : ბერძენიშვილი დ., გუჯარეთი, თბ., 1987.
- 59 : ბერძენიშვილი დ., ფანასკერტელთა ფეოდალური საგვარეულოს ისტორიიდან (*წერაქვის უცნობ წარწერასთან დაკავშირებით), ს ი გ კ, I, თბ., 1960.
- 60 : ბერძენიშვილი დ., ანდრია პირველწოდებულის ნაკვალევზე [მეხუთე ექსპედიციის დღიური], თბ., 2003.
- 61 : ბერძენიშვილი ნ., ერთი ისტორიულ-გეოგრაფიული მოვლენის გამო [1952], სის, ტ. I, თბ., 1964.
- 62 : ბერძენიშვილი ნ., XI-XIII სს -ის საქართველოს ისტორიიდან, სის, ტ. VII, თბ., 1974.
- 63 : ბერძენიშვილი ნ., ფეოდალური ურთიერთობიდან XV ს-ში, სის, ტ. II, თბ., 1965.
- 64 : ბერძენიშვილი ნ., მასალები ავტორის არქივიდან, სის, ტ. IX, თბ., 1979.
- 65 : ბერძენიშვილი ნ., საქართველო XI-XVIII სს-ში, სის. ტ. VI, თბ., 1973.

- 66 : ბერძენიშვილი ნ., ათონის ივერთა მონასტრის აღაპები, თბ., 2007.
- 67 : ბერძენიშვილი ნ., სავაზირო ფეოდალურ საქართველოში და ეპიზოდი ფეოდალურ საგვარეულოთა სამამულო ბრძოლიდან XIII ს-ის საქართველოში, სის. ტ. III, თბ., 1966.
- 68 : ბერძენიშვილი ნ., მასალები ავტორის არქივიდან. სის, ტ.VIII, თბ., 1975.
- 69 : ბერძენიშვილი ნ., მასალები საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიისთვის, სის, თბ., 1990.
- 70 : ბერძენიშვილი ნ., დასავლეთ საქართველოს საეკლესიო წესწყობილება XIV-XVIII სს-ში, სის, ტ. V, თბ., 1971.
- 71 : ბერძენიშვილი მ., ფეოდალური ხანის საქართველოს ისტორიის წერილობითი წყაროები, წყაროთმცოდნეობითი გამოკვლევები, თბ., 1989.
- 72 : ბერძენიშვილი მ., საქართველო XI-XII სს-ში, თბ., 1970.
- 73 : ბოჭორიძე გ., რაჭის ისტორიული ძეგლები, სსმ „მოამბე“, ტ. V, ტფ., 1930.
- 74: ბოჭორიძე გ., ჯვარისას ძეგლი, სა, III, ტფ., 1927.
- 75 : ბოჭორიძე გ., რაჭის ისტორიული ძეგლები, სსმ „მოამბე“, ტ. I, ტფ., 1928.
- 76 : ბოჭორიძე გ., მოგზაურობა სამცხე-ჯავახეთში, თბ., 1992.
- 81 : გაბაშვილი ვ., დარბაზის რიგის მოხელენი დასტურლამალის მიხედვით, ენიმიკის „მოამბე“, ტ. XIII, თბ., 2004.
- 85 : გაბაშვილი ც., ზედა ვარძია, თბ., 1985.
- 86 : გაბისონია პ., ქუთაისის საეპისკოპოსოს ისტორია, ავტორეფერატი..... თბ., 2004.
- 87 : გაბიძაშვილი ე., რუის-ურბნისის კრების „ძეგლის წერა“, თბ., 1978.
- 88 : გამყრელიძე ა., აკროპოლიტესი გიორგი და მისი ცნობები საქართველოს შესახებ, მსკი, ნაკვეთი 31, თბ., 1954.
- 89 : გასვიანი გ., დასავლეთ საქართველოს მთიანეთის ისტორიიდან, თბ., 1973.
- 94 : გიორგაძე გრ., უძველესი ახლო აღმოსავლური ეთნოსები და ქართველთა წარმომავლობა, თბ., 2002.
- 95 : გიორგი მცირე, გიორგი მთაწმინდელის ცხოვრება, ად, II, თბ., 1967.
- 96 : გომელაური ი., ლიხაურის ეკლესიის სამრეკლო, ძმ. N17 1969.

97 : გომელაური ი., მღვიმევი, თბ., 1982.

99 : გოჩოლეიშვილი დ., XIV-XV სს არაბი ისტორიკოსები საქართველოს შესახებ, თბ., 1988.

103 : გრიგორასი ნიკიფორე. ისტორია: „კოლხიდის მპყრობელი ალექსი კომნენოსი,“ გეორგიკა,“ VI, თბ., 1967.

105 : დადიანი ნ., „ქართველთ ცხოვრება“, შ. ბურჯანაძის გამოცემა, თბ., 1962.

106 : დავლიანიძე ლ., მათე ურჰაეცის ცნობები დავით აღმაშენებლის შესახებ, საქართველო რუსთაველის ხანაში, თბ., 1966.

108 : დელა ვალე პიეტრო, მოგზაურის პიეტრო დელა ვალეს მოხსენება საქართველოზე პაპ ურბანო მერვესადმი 1627 წ-ს, აღ. ჭყონიას თარგმანი, ჟურნ. „ივერია“, N3, 1879.

109 : „დიდი სჯულის კანონი“, თბ., 1975.

110 : დილი შარლ-მიშელი, ბიზანტიის ისტორია. თბ., 1998.

112 : დონდუა ვ., „ლიპარიტეთ“-ისა და ანალოგიური ფორმის გვარსახელებისთვის ქართულ ისტორიულ წყაროებში, თსუ შრომები XXXIII, 1948.

113 : ვარსიმაშვილი ი., „ბედია“ ჟურნ. ძმ, N31-32, თბ., 1973.

114 : ვახუშტი, „აღწერა სამეფოსა საქართველოსა , ქართლის ცხოვრება. IV ტექსტი დადგენილი ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს. ყაუხჩიშვილის მიერ, თბ., 1973.

115 : ზაქარაია პ., ცაიშის ხუროთმოძღვრული კომპლექსი, თბ., 1956.

116 : ზაქარაია პ., ქართული ცენტრალური გუმბათოვანი არქიტექტურა XI-XVIII სს, 3, თბ., 1981.

119 : თამარაშვილი მ., ისტორია კათოლიკობისა ქართველთა შორის, თბ., 1902.

121 : თაყაიშვილი ექ., 1917 წლის არქეოლოგიური ექსპედიცია სამხრეთ საქართველოში, თბ., 1960.

122 : თაყაიშვილი ექ., არქეოლოგიური ექსპედიცია ლეჩხუმ-სვანეთში 1910 წელს, პარიზი, 1937.

123 : თაყაიშვილი ექ., არქეოლოგიური ექსპედიცია ლეჩხუმ-სვანეთში 1910 წელს, ენ. 2, თბ., 1991.

124 : თაყაიშვილი ექ., არქეოლოგიური მოგზაურობა რაჭაში 1919 და 1920 წლებში, თბ., 1963.

- 125 : **თაყაიშვილი ექ.**, არქეოლოგიური მოგზაურობიდან სამეგრელოში, არქეოლოგიური მოგზაურობანი და შენიშვნანი, წიგნი II, ტფ., 1914.
- 126 : **თაყაიშვილი ექ.**, მეფეთა და კათალიკოზთა სულთა მატთანე ნიკორწმინდის ხელნაწერში, პარიზი, 1939.
- 127 : **თაყაიშვილი ექ.**, საქართველოს სიძველენი, ტ. II, ტფ., 1909.
- 128 : **თაყაიშვილი ექ.**, არქეოლოგიური მოგზაურობანი და შენიშვნანი, წიგნი I, ტფ., 1907.
- 129 : **თაყაიშვილი ექ.**, ნიმუშები სამეგრელოს სიგელ-გუჯრებისა, „ივერია“, 1891 ტ. N213.
- 132 : **თაყაიშვილი ექ.**, საქართველოს სიძველენი, ტ. III. ტფ., 1910
- 134 : **თაყაიშვილი ექ.**, არქეოლოგიური მოგზაურობანი და შენიშვნანი, „მოამბე“ NXII, 1900.
- 135 : **თეოფანე ჟამთააღმწერელი**, გეორგიკა... ტ. IV, ნაკვეთი I, თბ., 1941.
- 136 : თისლისა და ხახულის ხელნაწერების მინაწერები, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, კომენტარები და საძიებელი დაურთო დ. კლდიაშვილმა, თბ., 1986.
- 137 : **თორდია ავთ.**, საქართველოს ისტორიის ატლასი, თბ., 2003.
- 137 ა. : **თორდია ავთ.**, სამეგრელოს ისტორიული გეოგრაფიიდან [ოდიში], შ. მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის შრომების კრებული, N5, თბ., 2012.
- 137ბ. : **თორდია ავთ.**, მეფეთმეფე გიორგი VIII [გენეალოგიური ქრონოლოგიური ძიებანი], შ. მესხიას ზუგდიდის სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის შრომების კრებული, N7-8, თბ., 2017.
- 137გ. **თორდია ავთ.**, იოვანე მარუშისძე კაცი ძლიერი და ერმრავალი, „ებგური“, საზოგადოებრივ-სალიტერატურო აღმანახი, N1, ზუგდიდი, 2017.
- 141 : **ინგოროყვა პ.**, რუსთაველიანას ეპილოგი, თხზულებათა I ტომი, თბ., 1963.
- 142 : **ინგოროყვა პ.**, სვანეთის საისტორიო ძეგლები, ნაკვეთი II, ტექსტები, თბ., 1941.
- 143 : **ინგოროყვა პ.**, ქართული დამწერლობის ძეგლები ანტიკური ხანისა, ენიმიკის „მოამბე“ I, თბ., 1941.
- 146 : „ისტორიანი და აზმანი შარავანდედთანი“, კ. კეკელიძის რედაქციითა და გამოკვლევით, თბ., 1941.
- 148 : **კაკაბაძე ს.**, წინასწარი ცნობა დას. საქართველოს ზოგიერთი ეპიგრაფიკული მასალის შესახებ, სკ, II, ტფ., 1924.

- 150 : კაკაბაძე ს., წვრილი შტუდიები, საქართველოს ისტორიის საკითხების შესახებ, ტფ., 1914.
- 151 : კაკაბაძე ს., რეფერატი-კრიტიკა XIV-XV სს-ის იმერეთის მეფეთა აწ მიღებული გენეალოგიისა, ძს, III, ექ. თაყაიშვილის რედაქციით, ტფ., 1913-1914.
- 152 : კაკაბაძე ს., სასისხლო სიგელების შესახებ, სკ, წ. II, ტფ., 1924 .
- 154 : კაკაბაძე ს., „მცნებაი სასჯულო“, თბ., 1913.
- 155 : კაკაბაძე ს., მასალები დას. საქართველოს სოციალური და ეკონომიკური ისტორიისთვის, სკ, III, ტფ., 1928.
- 156 : კაკაბაძე ს., გენეალოგია ბაგრატ VI აფხაზთა და ქართველთა მეფისა, ტფ., 1912.
- 157 : კაკაბაძე ს., იმერეთის სახელმწიფოს სტრუქტურის შესახებ XVII ს-ში, სმ, წიგნი I, ტფ. 1921.
- 169 : კალანდია გ., ოდიშის საეპისკოპოსოები, თბ., 2004.
- 171: კაპანაძე დ., ქართული ნუმისმატიკა, თბ., 1950.
- 172 : კარბელაშვილი პ., ამილახორთა საგვარეულოს ისტორიული გუჯრები, ძველი საქართველო, II, ექ. თაყაიშვილის რედაქციით, ტფ., 1913
- 176 : კახაძე მ., ლიპარიტ ლიპარიტის ძე და მისი ახლად აღმოჩენილი თხზულება, ენიმიკის „მოამბე“, XIV, თბ., 1944.
- 177 : კედრენე გიორგი, ისტორიული მიმოხილვა, გიორგიკა, ტ. V, ტექსტი ქართული თარგმანითურთ გამოსცა და განმარტებები დაურთო ს. ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1963.
- 178 : კეკელიძე კ., ძველი ქართული მწერლობის ისტორია, I, თბ., 1951.
- 179 : კეკელიძე კ., ძველი ქართული ლიტერატურის ისტორია, I, თბ., 1958.
- 181 : კეკელიძე კ., ნიკიფორე ირზახი, ეტიუდები..., ტ. II, თბ., 1945.
- 183ა : კესარიელი პროკოპი, ომები „გეორგიკა“....., ტექსტი..... ს. ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1965.
- 184 : კიკვიძე აბ., სამცხის სამთავროს წარმოშობა საქართველოს ფეოდალურ მონარქიაში, თსუ შრომები XXXVII, თბ., 1949.
- 185 : კიკნაძე ვ., ლათინური წყარო XIV ს-ის საქართველოს შესახებ, თსუ შრომები, ისტორია, ხელოვნებათმცოდნეობა, ეთნოგრაფია, ტ. 243, V, თბ., 1983.
- 186 : კიკნაძე ვ., საქართველო XIV.-ში, თბ., 1989.

- 187 : კიკნაძე რ., საქართველოს ისტორიის წყაროთმცოდნეობის საკითხები, I, თბ., 1982.
- 188 : კონტარინი ამბროზიო, „მოგზაურობა სპარსეთში“, იტალიელი მოგზაურები საქართველოში, გამოკრებითი თარგმანი იტალიურიდან ალ. ჭყონიასი, „მომამე“, XI, 1894.
- 189 : კოპალიანი ვ., ბაგრატ IV-ს და ლიპარიტ ლიპარიტის ძის ურთიერთობიდან, თსუ შრომები, N45, თბ., 1951.
- 190 : კოპალიანი ვ., „კლდეკარის საერისთაო“ [საკანდიდატო დისერტაცია], თსუ ბიბლიოთეკის ფონდი, 1949.
- 191 : კორიდეთის საბუთები [X-XIII სს.], გამოსაცემად მოამზადა ვ. სილოგავამ, თბ., 1989.
- 194 : ლასტივერტეცი არისტაკესი, ისტორია, ქართული თარგმანი, გამოკვლევა კომენტარებით და საძიებლებით გამოსცა ე. ცაგარეიშვილმა, თბ., 1974 .
- 198 : ლომოური თ., პატარა ჯიხაიში აღმოჩენილი XVI ს-ის განძის გამო, სსმ „მომამე“, XVII, 1953.
- 199 : ლორთქიფანიძე მ., ფეოდალური საქართველოს პოლიტიკური გაერთიანება, თბ., 1963.
- 199 ა : ლორთქიფანიძე მ., მეფე ბაგრატ III, ქუთაისი, 2002.
- 201 : მაკალათია ს., სამეგრელოს ისტორია და ეთნოგრაფია, თბ., 2006.
- 202 : მამისთვალაშვილი ელ., საქართველოს საგარეო პოლიტიკური ურთიერთობანი XVსს-ის II ნახევარსა და XVI ს-ში, თბ., 1981.
- 203 : მარგიანი ს., სვანეთის საერისთავოს ისტორიისთვის, კრებ. „გულანი“, თბ., 1989.
- 205 : XIV-XV სს-ის არაბი ისტორიკოსები საქართველოს შესახებ, არაბულიდან თარგმნა, შესავალი, შენიშვნები და სიები დაურთო დ. გოჩოლეიშვილმა, თბ., 1988.
- 206 : მელიქიშვილი გ., ფეოდალური საქართველოს პოლიტიკური გაერთიანება და საქართველოში ფეოდალური ურთიერთობების განვითარების ზოგიერთი საკითხი, თბ., 1973.
- 207 : მესხია შ., საშინაო პოლიტიკური ვითარება და სამოხელეო წყობა XII ს-ის საქართველოში, თბ., 1979.
- 208 : მესხია შ., ძლევაი საკვირველი, თბ., 1972.
- 210 : მეტრეველი ელ., ათონის ქართველთა მონასტრის სააღაპე წიგნი, თბ., 1998.

211. მეტრეველი ელ., მასალები იერუსალიმის ქართული კოლონიის ისტორიისათვის, თბ., 1962.
- 213 : მეტრეველი რ., შინაკლასობრივი ბრძოლა ფეოდალურ საქართველოში XI ს-ში, თბ., 1973.
- 218 : მუსხელიშვილი დ., კახეთ-ჰერეთის პოლიტიკური გეოგრაფიის საკითხები XII-XIII სს, სიგკ, III, თბ., 1967.
- 220 : მუსხელიშვილი დ., საქართველოს ისტორიული გეოგრაფიის ძირითადი საკითხები, II, თბ., 1980.
- 223 : ნიკოლეიშვილი მ., ქუთაისის მუზეუმის ეპიგრაფიკული ძეგლები. ქუთაისის სახ. მუზეუმის შრომები, კრებ. XIII, ქუთ., 2001.
- 224 : ნინიძე დ., „პროვინციის მეფეები“ XIV-XV სს-ის საქართველოში, თბ., 1995 .
- 225: ოდიშელი ჯ., აღმოსავლეთ საქართველოს პოლიტიკური ისტორიისათვის [XIV-XVII სს.], კრებ., XIV-XVIII სს. რამდენიმე ქართული ისტორიული დოკუმენტი, თბ., 1964.
- 226 : ოდიშელი ჯ., მცირე ქრონიკები, თბ., 1968.
- 227 : ოთხმეზური გ., XII-XIII საუკუნეების მიჯნის ქართული ლაპიდარული წარწერები, როგორც საისტორიო წყარო, თბ., 1981.
- 228 : ორბელიანი ს. ს., ლექსიკონი ქართული, I, თბ., 1991.
- 229 : ორბელიანი ს.ს., ლექსიკონი ქართული, II, თბ., 1993.
230. პაიჭაძე დ., ევროპის ქვეყნების ანტიოსმალური კოალიცია და საქართველო XV ს-ის 60-იან წლებში, თბ., 1989.
- 233 : პანარეტოსი მიქაელი, „ტრაპიზონის ქრონიკა“, გეორგიკა....., ტ. VII, ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1967.
- 234 : პანარეტოსი მიქაელი, „ტრაპიზონის ქრონიკა“, ბერძნული ტექსტი, ქართული თარგმანი, კრიტიკული აპარატი სხვადასხვა გამოცემებიდან და M ხელნაწერიდან ვარიანტების ჩვენებით და კომენტარები ალ. გამყრელიძის, მსკი, ნაკვეთი 33, თბ., 1960.
- 235 : პახიმერე გიორგი, ისტორია, „გეორგიკა“, ტ. VII, ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1967.
- 237 : პირთა ანოტირებული ლექსიკონი, XI-XVII სს, ქართული ისტორიული საბუთების მიხედვით II, გამოსაცემად მოამზადეს დ. კლდიაშვილმა, მ. სურგულაძემ, თბ., 1993.

- 238 : პირთა ანოტირებული ლექსიკონი, XI-XVII ს.ს. ქართული ისტორიული საბუთების მიხედვით, I, გამოსაცემად მოამზადეს დ. კლდიაშვილმა, მ. სურგულაძემ, ე. ცაგარეიშვილმა, გ. ჯანდიერმა, თბ., 1991.
- 239: „**ჟამთააღმწერელი**“, „ასწლოვანი მატიანე“, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, გამოკვლევა, შენიშვნები და ლექსიკონი დაურთო რ. კიკნაძემ, თბ., 1987.
- 240 : **ჟორდანია თ.**, ქრონიკები და სხვა მასალა საქართველოს ისტორიისა შეკრებილი ქრონოლოგიურად დაწყობილი, ახსნილი ..., წიგნი I, ტფ., 1892.
- 241 : **ჟორდანია თ.**, ქრონიკები... წიგნი II, ტფ., 1897.
- 242 : **ჟორდანია თ.**, მოქვის ეკლესიის [აფხაზეთში] ომფორი, ისტორიული წარწერებით, გაზ. „ივერია“, N 92, 1902.
- 246ა : **როდონაია ვ.**, სახელწოდება გელათი, კრ. „ძველი ქართული ლიტერატურა“ (XI-XVIII ს.ს.), თბ., 1997.
- 247 : **რჩეულიშვილი რ.**, თრიალეთის საერისთავოს X ს-ის ერთი ძეგლი, ჟურნ. „ქართული ხელოვნება“, 6 A, 1963.
- 248 : **საბინინი მ.**, საქართველოს სამოთხე, პეტერბურდი, 1882.
- 250 : სამეგრელო, კოლხეთი, ოდიში [არქეოლოგიის, ენათმეცნიერების, ისტორიის, ხუროთმოძღვრების და ეთნოლოგიის ნარკვევები], ილ. ანთელავას საერთო რედაქციით, თბილისი-ზუგდიდი, 1999.
- 251 : სამხრეთ საქართველოს ისტორიის მასალები [XIII-XV სს], ტექსტები და გამოკვლევები მომზადებულია ქრ. შარაშიძის მიერ, თბ., 1982.
- 253 : **სინ**, ტ. II, შ. მესხიას რედაქციით, თბ., 1973.
- 254 : **სინ**, ტ. III, ზ. ანჩაბაძისა და ვ. გუჩუას რედაქციით, თბ., 1979.
- 256 : საქართველოს კათალიკოს პატრიარქები, თბ., [ნეკერი], 2000.
- 257 : **საყვარელიძე თ.**, XIV-XIX სს. ქართული ოქრომჭედლობა, ნაკვთ. I, თბ., 1987.
- 258 : **საყვარელიძე თ.**, **ალიბეგაშვილი გ.**, ქართული ჭედური და ფერწერული ხატები, თბ., 1980.
- 259 : სვანეთის წერილობითი ძეგლები, I. ისტორიული საბუთები და სულთა მატიანეები, ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, გამოკვლევა და სამეცნიერო-საცნობარო აპარატი დაურთო ვ. სილოგავამ, თბ., 1988.
- 260 : სვანეთის წერილობითი ძეგლები, II, ეპიგრაფიკული ძეგლები, ტექსტი..., თბ., 1988.

- 261 : სვანიძე მ., საქართველო-ოსმალეთის ისტორიის ნარკვევები [XIV-XVIII], თბ., 1990.
- 262 : სვანიძე მ., საქართველო-ოსმალეთის ურთიერთობის ისტორიიდან, XVI-XVIII სს, თბ., 1971.
- 266 : სილაგაძე ბ., XII-XIII ს.ს. საქართველოს ისტორიის ზოგიერთი საკითხი იბნ-ალ ასირის ცნობათა შუქზე, კრებ. საქართველო რუსთაველის ხანაში, თბ., 1966.
- 267 : სილოგავა ვ., სამეგრელო-აფხაზეთის ქართული ეპიგრაფიკა, თბ., 2006.
- 268 : სილოგავა ვ., გიორგი ჭყონდიდელი მათეს სახარების თარგმანების ხელნაწერთა მომგებელი, კრებ. „შოთა მესხია 90“, თბ., 2006.
- 269 : სილოგავა ვ., ზნაკვის უცნობი წარწერები [XII], ჟურნ. „ანალები“, ისტორიის, ეთნოლოგიის, რელიგიის შესწავლისა და პროპაგანდის სამეცნიერო ცენტრი, თბ., 2009, N5.
- 270 : სილოგავა ვ., X-XVIII სს. ქართული ლაპიდარული წარწერები, როგორც საისტორიო წყარო [საკანდიტატო დისერტაცია ხელნაწერის უფლებით დაცულია ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში].
- 272: სოსელია ო., ნარკვევები ფეოდალური ხანის დასავლეთ საქართველოს სოციალ-პოლიტიკური ისტორიიდან [სათავადოები], I, თბ., 1973.
- 273 : სოსელია ო., ნარკვევები... II, თბ., 1981.
- 274 : სოსელია ო., ნარკვევები... III. თბ., 1990.
- 275 : სოსელია ო., სამეგრელოს სამთავროს წარმოშობის საკითხისათვის, „მომომხილველი“, II, თბ., 1951.
- 276 : სოსელია ო., საქართველოს პოლიტიკური დაშლის ისტორიიდან, მსკი, ნაკვთ. 30, თბ., 1996.
- 279 : სომხური წარწერების კრებული, I, ერევანი, 1966 (სომხურ ენაზე).
- 281ა : სურგულაძე მ., ქართული საისტორიო აქტები, XI-XV ს.ს, თბ., 2006.
- 289: ტულუში აბ., ერთი ძველი ბერძნული წარწერის წაკითხვისათვის. წელიწდეული, II, სამეგრელოს სამხარეო-სამეცნიერო ცენტრი, თბ., 2006.
- 290 : ტულუში აბ., XIII-XIV ს.ს. მიჯნის უცნობი წარწერა, მმ N45, თბ., 1977.
- 291 : ტულუში აბ., ცაიშის საეპისკოპოსო, ზუგდიდი, 2001.

- 292 : ტულუში აბ., ერთი ძველი ქართული ნუმიზმონიმის შესახებ [„ცხუმური თეთრი“], ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ჟურნ. საქართველო, თბ., I, 1998.
- 293 : ტულუში აბ., ერთი წარწერის წაკითხვა-დათარიღებისათვის, ძმ, N62, 1983.
- 294 : ტულუში აბ., აფხაზეთის სამთავროს წარმოშობის დროის საკითხისთვის, ზუგდიდი, 2001.
- 309 : ქართველიშვილი თ., გურიის საეპისკოპოსოები, თბ., 2006.
- 310 : „ქართლის ცხოვრება“, I, ტექსტი დადგენილი ყველა ძირითადი ხელნაწერის მიხედვით ს. ყაუხჩიშვილის მიერ. თბ., 1955.
- 311 : „ქართლის ცხოვრება“, II, ტექსტი..... თბ., 1959.
- 312 : „ქართლის ცხოვრება“, ანა დედოფლისეული ნუსხა, ს. ყაუხჩიშვილის რედაქციით, თბ., 1942.
- 314 : ქართული ისტორიული საბუთების კორპუსი (X-XIII ს.ს.), I, თბ., 1984.
- 314 ა : ქისკ (XIV-XV ს-ის პირველი ნახევარი), II, თბ., 2013.
- 314 ბ : ქისკ (XV ს-ის II ნახ.), III, თბ., 2014.
- 315 : ქსდ, ტ. I, ტექსტები გამოსცა, გამოკვლევა და ლექსიკონი დაურთო ი. დოლიძემ, თბ., 1963.
- 316 : ქსდ, ტ. II, საერო საკანონმდებლო ძეგლები [X-XIX ს.ს.], ტექსტები..., თბ., 1965.
- 317 : ქსდ, ტ. III, საეკლესიო საკანონმდებლო ძეგლები [XI-XIX ს.ს.], ტექსტები..., თბ., 1970.
- 322: ქართული წარწერების კორპუსი, ლაპიდარული წარწერები, I, აღმოსავლეთ და სამხრეთ საქართველო, V-X სს, შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა ნ. შოშიაშვილმა, თბ., 1980.
- 323 : ქწკ, ლწ, II, დასავლეთ საქართველო, IX-XIII სს, შეადგინა და გამოსაცემად მოამზადა ვ. სილოგავამ, თბ., 1980.
- 326 : ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, H კოლექცია, ტ. IV, თბ., 1950.
- 328 : ქხა, S კოლექცია, ტ. III, თბ., 1963.
- 331 : ქებულაძე რ., ევროპული მონეტების მიმოქცევა საქართველოში XV- XVII სს, თბ., 1971.
- 334 : ქუთათელაძე ა., სოფელი ნიკორწმინდა, „მოამბე“, VII, 1894.

- 335 : ყაუხჩიშვილი ს., არმაზში აღმოჩენილი ბერძნული წარწერები, სმა-ს „მოამბე“, ტ. II, N 1; 2, თბ., 1941.
- 336 : ყაუხჩიშვილი თ., ბერძნული ისტორიული წარწერები სამეგრელოში, ქწ, თბ., 1961.
- 337 : ყაუხჩიშვილი თ., საქართველო-ბერძნული წარწერების კორპუსი, I, დასავლეთ საქართველო, თბ., 1999.
- 338 : ყენია რ., სილოგავა ვ., უშგული, თბ., 1986.
- 340 : შანიძე ა., ვანის მარმარილოს ქანდაკების წარწერების წაკითხვისთვის, სმა-ს „მოამბე“, ტ. XVII, N9. 1950.
- 344 : შმერლინგი რ., ბედიის ტაძრის მხატვრობის დათარიღების საკითხისთვის, სმა-ს „მოამბე“ ტ. XVIII, N 4, 1957.
- 345 : შმერლინგი რ., მარმარილოს ქანდაკება სოფ. ვანიდან, სმა-ს „მოამბე“, ტ. XVII, N2, 1956.
- 346 : შოშიაშვილი ნ., XII-XIII სს საქართველოს სახელმწიფო სამართლის ისტორიისა და რუსთველოლოგიის ზოგიერთი საკითხი, ჟურნ. „ცისკარი“ N9, 1965.
- 347 : შოშიაშვილი ნ., თორელთა ფეოდალური სახლის ისტორია და შოთა რუსთაველი, კრებ. „შოთა რუსთაველი“, ისტორიულ-ფილოლოგიური ძიებანი, თბ., 1966.
- 348 : ჩიტაია გ., სამი ინსიგნია [წარჩინების ნიშანი] ამიერკავკასიიდან, მსე, XVI-XVII სს, თბ., 1972.
- 349 : ჩხატარაიშვილი ა., მამნე ოქრომჭედელი, თბ., 1978.
- 350 : ჩხატარაიშვილი ქვ., აბულასან იოხის ძის წარწერა წებელდიდან და მისი ისტორიული მნიშვნელობა, სფხის, VI, თბ., 1980.
- 351 : ჩხატარაიშვილი ქვ., ქართული საეკლესიო ორგანიზაციის ისტორიიდან, სფხის, VI, თბ., 1980.
- 352 : ჩხატარაიშვილი ქვ., გურიის სამთავროს პოლიტიკური და სოციალ-ეკონომიკური ისტორიის ნარკვევები [საკანდიტატო დისერტცია ხელნაწერის უფლებით დაცულია ისტორიისა და ეთნოლოგიის ინსტიტუტის ბიბლიოთეკაში], თბ., 1964.
- 356 : ცისკარიშვილი ვ., ჯავახეთის ეპიგრაფიკა, როგორც საისტორიო წყარო, თბ., 1959.
- 359 : „ცხოვრება საქართველოსა“ [პარიზის ქრონიკა], ტექსტი გამოსაცემად მოამზადა, შესავალი და საძიებელი დაურთო გ., ალასანიაშ, თბ., 1980.

- 360 : „წამებაი დავით და კონსტანტინესი“ აბ, III, თბ., 1971.
- 363 : ქილაშვილი ლ., არეში, თბ., 1991.
- 365 : ხალკონდიკესი ლაონიკე, ისტორია, გეორგიკა.... ტ. VIII, ტექსტი ... ს. ყაუხჩიშვილმა, თბ., 1970.
- 367 : ხორავა ბ., ოდიშ-აფხაზეთის ურთიერთობა, XVI-XVIII სს-ში, თბ., 1996.
- 368 : ხორავა ბ., ბედიის საეპისკოპოსო, ჟურნ. „საისტორიო ძიებანი“, III, თბ., 2000.
- 368ა : ხოშტარია-ბროსე, „ბაგრატ კურაპალატის სამართლის“ შესწავლის საკითხისთვის, „მაცნე“ ისტორიის სერია NI, 1987.
- 373 : ჯავახიშვილი ივ., ქეი, ს. ყაუხჩიშვილის რედაქციით, ტ. II, თბ., 1965.
- 374 : ჯავახიშვილი ივ., ქეი, ტ. III, თბ., 1966.
- 375 : ჯავახიშვილი ივ., ქეი, ტ. IV. თბ., 1967.
- 376 : ჯავახიშვილი ივ., ქეი, ტ.V, თბ., 1953.
- 377 : ჯავახიშვილი ივ., ქეი, [თხზულებანი თორმეტ ტომად], ტ. II, თბ., 1983.
378. ჯავახიშვილი ივ., ქეი, [...] ტ. III, თბ., 1982.
379. ჯავახიშვილი ივ., ქართული სამართლის ისტორია, წიგნი I [...] ტ. VI, თბ., 1982.
- 380 : ჯავახიშვილი ივ., სინის მთის ქართულ ხელნაწერთა აღწერილობა, თბ., 1947.
- 382 : ჯანაშია ს., სმ [აბაზაძენი], შრომები, ტ.VI, თბ., 1988.
- 383 : ჯანაშია ს., თუბალ-თაბალი, ტიბარენი, იბერი, შრომები, ტ. 3, თბ., 1959.
- 385: ჯაფარიძე გ., როდის დაუბრუნეს ქართველებს მამლუქების მიერ მიტაცებული ჯვრის მონასტერი, კრებ. „შოთა მესხია 90“, თბ., 2006.
- 389 : ჯღარკავა შ., სალიპარტიანოს ისტორიიდან, „მაცნე“, საზ. მეცნიერების განყოფილების ორგანო, 6 [57], 1970.
- 392 : Atti della Sokreta Liqwrve, vol,VI, Genova,1868 doc. 129.
- 394: Birger A., Ludovico da Bologna and thi Georgien and Anatolian embassy of 1460-61, ჟურნალი „ბედი ქართლისა“ revie de kartvelologie, vol, XIX-XX, Paris, 1965.
- 395 : Brosset M., Histoire de la Georgie,trad du Georgien, t. I, S.P.b., 1850.

396 : **Brosset M.**, Rapports sur un Voyage archeologique dans la Georgie et dans l' Armenie/ exesute en 1847-1848, I livraison, S.P.b.,1849.

397 : **Brosset M.**, Rapports sur un Voage archeologque dans la Georgie et dans l' Armenie, ... livr. VIII. S.P.b., 1851.

397 ა: **Brosset M.**, Rapports... livr., XI –S.P.b., 1851.

402: კოსტანიანცი კ., მატიაზე ქვებზე, ს-პ.ბ., 1913 (სომხურ ენაზე).

404 : Lang D. M., Stunes in the numismate histori of Georgie inTranscaucasia. New-Vork, 1956.

406: ორბელიანი სტეფანოზი, სივნიეთის ისტორია, 1911 [სომხურ ენაზე].

410 : **Анчабадзе З.В.**, Из истории средневековой Абхазий VI-XVII вв, Сухуми, 1959.

411. **Ахаладзе Л.**, Эпиграфические памятники Абхазий. В кн, Разыскания по историй Абхазий [Грузия], Т б., 1999.

412 : **Бакрадзе Д.**, Археологическое путешествие по Гурии и Адчаре (съ Атласомъ), С.П.б, 1878.

413 : **Бакрадзе Д.**, Сванетия, ЗКОИРГО, кн.,VI, 1864.

414 : **Бгажба Х.С.**, Из историй письменности Абхазий, Труды АБИЯЛИ, XXX, Сухуми, 1959.

415 : **Бгажба Х.С.**, Из историй письменности Абхазии, Т б.,1967.

418 : **Берадзе Т. Н.**, Мореплавание и морская торговля в средневековой Грузии, Т б., 1989.

422 : **Гордеев Д.П.**, К обследованию одного из складней, находившихся ранъше в Гулекарской базилике, бюлетень, КИАИ, №. 4, Тиф., 1928.

423 : **Дондуа В.**, Терминологическая особенность Грузинского - „ძე“ [dze] в лексике Руставели, с бо

- рник исследования по истории, культуры народов Востока, М-Л, 1960.
- 425 : **Еремян С.М.**, Агарцинская надпись 1184г., Исследования по истории, культуры народов Кавказа, Сборник в честь акад. И. А. Орбели, М. Л., 1960.
- 430 : **Карпов С.П.**, Трапезундская империя и западноевропейские государства в XIII- XV вв., Москва, 1981.
- 431 : **Кекелидзе К.**, Отклики в Грузии на падение Константинополя [к 500 летию взятия Константинополя Турками], ეტიუდები ქართული ლიტერატურის ისტორიიდან, III, 1955.
- 433 : **Контарини Амвроси**, Путешествие Амвросия Контарини посла Святейшей Венецианской республики к знаменитому Персидскому государю Узун-Гассану, библиотека иностранных писателей о России, Отдел I, Т I, С.П.б., 1836.
- 434 : **Копалиани В.**, Клдекарское эриставство, Тб., 1949.
- 435 : **Лордкипанидзе И.Г.**, Роспись в Цаленджиха, Тб., 1992.
- 436 : **Лордкипанидзе И.Г.**, Роспись придела Вамека Дадияни в Хоби сб., средневековое искусство „Русь-Грузия“, М., 1978.
- 438 : **Марр Н.Я.**, Синодик Крестного монастыря в Иерусалиме, Пг., 1915.
- 439 : **Марр Н.Я.**, Дневник поездки в Шавшетию и Кларджию, Георги Мерчул, Житие св. Григория Хандзского, тексты и разыскания по армено-грузинской филологии, кн., VII С П б., 1911.

- 440: **Меликсет Беков**, Одна из надписей Агарцинского Монастыря, Христианский восток, т., III Вып., II, 1914.
- 441: **Меписашвили Р., Цинцадзе В.**, Архитектура на горной части исторической провинций Грузии и Шида Картли, Тб., 1975.
- 447: **Привалова Е.**, Павниси, Тб., 1977.
- 448: **Такаишвили Е.**, Археологические экскурсии, разыскания и заметки, выпуск, I, Тиф., 1905.
- 449: **Такаишвили Е.**, АЭРЗ, II, Тиф., 1907.
- 450: **Такаишвили Е.**, АЭРЗ, III, Тиф., 1910.
- 451: **Такаишвили Е.**, АЭРЗ, IV, Тиф., 1913.
- 452: **Такаишвили Е.**, АЭРЗ, V, Тиф., 1914.
- 453: **Такаишвили Е.**, Древность Гулеикарской церкви, Христианский восток, Т., VI, Петр. 1922.
- 455: **Такаишвили Е.**, Церков в Вани в Имеретий и ее древности, известия Кавказского историко Археологического института, т., II, 1917-1925.
- 456: **Такаишвили Е.**, Оконский образ распятия, МАК, вып., XII. М., 1909.
- 457: **Такаишвидш Е.**, Канчаетский Жам-Гулан, СМОМПК, XXIX, Тиф., 1905.
- 458: **Такаишвили Е.**, Исторические приписки. СПОМК, XXI. Тиф., 1896.
- 460: **Успенский Ф.И.**, Очерки из историй Трапезундской империи, Ленинград, 1929.
- 461: **Хаханов А.С.**, Сванетские рукописные евангелия и другие рукописи, МАК, X, 1904.

465 : Ч у б и н а ш в и л и Г.Н., Г р у з и н с к о е ч е к а н н о е и с к у
с т в о , Т б ., 1959.

468 : Ш м е р л и н г Р.О., М р а м о р н а я с к у л ь п т у р а и з В а н и , სმსს „
მკამბე” ტ., XVII, 1956.

469 : Ш е р в а ш и д з е Л. А., С р е д н е в е к о в а я м о н у м е н т а
л ь н а я Ж и в о п и с ь в . А б х а з и и , Т б ., 1980.